

Notatka z zajęć 22 października 2012 r.

Współczesne opracowania mitologii dla dzieci i młodzieży, cz. II

(Michał Kucharski)

Notatkę sporządziła Helena Płotek.

Rozmawialiśmy na temat dwóch „klasycznych” opracowań mitologii oraz przeglądaliśmy współczesne książki polskich autorów poświęcone mitom, a skierowane głównie do czytelników młodszych (dzieci i młodzieży szkolnej).

1. *Starożytność bajeczna* (ed. pr. 1930) Tadeusza Zielińskiego (1859–1944):

- a. napisana w języku rosyjskim i tłumaczona z niego na polski,
- b. przedstawienie mitów na podstawie greckich tragedii,
- c. opowiadanie skupia się na mitach związanych z herosami,
- d. Zieliński nie unika trudnych wątków, np. pojawiają się krwawe sceny, morderstwa, dzieciobójstwa...
- e. Do zastanowienia się: Kto jest głównym odbiorcą tej mitologii? Dlaczego to opracowanie mitów nie jest obecnie tak popularne jak *Mitologia* Jana Parandowskiego? Czy książka Zielińskiego jest „niepełnym” opowiadaniem o mitologii greckiej (brak np. historii o stworzeniu świata czy narodzinach Zeusa, nie ma mitów rzymskich), czy stanowi jednak bardzo spójną wizję?

2. *Opowieści z zaczarowanego lasu* (ed. pr. 1853) Nathaniela Hawthorne’a (1804–1864):

- a. zbiór mitów greckich (tylko sześć odrębnych opowiadań), pisanych z myślą o młodych czytelnikach (autor dedykuje opowiadania synowi) bardzo przystępnym językiem,
- b. na pierwszym planie często znajdują się dylematy moralne bohaterów, dostosowane do możliwości odbioru przez młodą publiczność,
- c. cechą charakterystyczną książki jest dydaktyzm, autor pomija wątki związane z przemocą i sferą zmysłową.

Współczesne opracowania mitologii dla młodych czytelników (wybór):

Grzegorz Kasdepke, *Mity dla dzieci* [wydane także w formie audiobooka] i *Zeus & spółka. Mity dla dzieci*,

Barbara Ludwiczak, *Mitologia. Wierzenia Greków i Rzymian*,

Wojciech Mohort-Kopaczyński, *Dawno temu w Helladzie: mity greckie w wyborze dla dzieci*,

Elżbieta Olczak i Elżbieta Lubomirska, *Mity greckie na wesole*,

Piotr Rowicki, *Mity greckie*,

Mirosław Rutkowski, *Mity greckie dla dzieci. Bogowie i Mity greckie dla dzieci. Herosi*,

Elżbieta Safarzyńska, *Najpiękniejsze mity*,

Stanisław Srokowski, *Mity greckie*,
Stanisław Stabryła, *Słownik szkolny: mitologia grecka i rzymska*,
Krzysztof Ulanowski, *Mitologia*,
Alicja Wach-Brzezińska, *Mity Greków i Rzymian*.

Do zastanowienia się: Jak dzieciom przedstawiać mity? Czy należy cenzurować niektóre tematy? Które mity są „najlepsze” do opowiadania dzieciom? Czy należy przeprowadzać mocną selekcję mitów? Czy mity prezentują dzieciom uniwersalne wartości? Czy przez poznawanie mitów w dzieciństwie młodzi ludzie w przyszłości będą rozpoznawać nawiązania do antyku istniejące w kulturze, literaturze i sztuce? Czy cenzura mitów ma sens, skoro w dzisiejszych czasach przemoc i agresja i tak nas otaczają? Jaką rolę odgrywa w trakcie lektury ilustracja do mitów?